

Assignatura	28895 Art Català Modern				
Professor	<i>Carbonell Buades, Marià</i>				
Cicle: Primer	Curs: Segon	Quadrimestre	Primer	Crèdits: 6	
Horari	Grup 1	Teoria: Dimarts i Dijous 11:30 a 13:00			Grups. 1 i 2
		Tutoria Integrada: Dimarts 09:00 a 10:00			
	Grup 2	Teoria: Dimarts i Dijous 13:00 a 14:30			
		Tutoria Integrada: Dijous 09:00 a 10:00			
				Tipus: Obligatòria	

CONTINGUT

Introducció al coneixement de les diferents manifestacions artístiques de l'art modern a Catalunya.

TEMARI

- I. Historiografia de l'art català d'època moderna: estat de la qüestió.
- II. Introducció: observacions sobre la Catalunya dels segles XVI al XVIII.
- III. Arquitectura
 - Arquitectura del segle XVI.
 - 1.1. Pervivències gòtiques i novetats a la italiana. Repertori d'hibridacions.
 - 1.2. La casa senyorial.
 - 1.3. Traça i construcció: el fuster Antoni Calbonell.
 - 1.4. Maduració i difusió del classicisme: " _escala de' Camp de Tarragona.
 - Arquitectura del segle XVII.
 - 2.1. Els límits de la reforma tridentina: arquitectura parroquial i conventual.
 - 2.2. L'edifici civil: la Casa de Convalescència. La residència privada.
 - 2.3. Fra Josep de la Concepció, el tracista.
 - 2.4. L'ornamentació barroca i l'ordre salomònic.
 - Arquitectura del segle XVIII.
 - 3.1. Qüestions terminològiques: rococó, acadèmia, neoclassicisme.
 - 3.2. Arquitectura militar i civil: la Ciutadella de Barcelona, la Universitat de Cervera.
 - 3.3. Les catedrals setcentistes.
 - 3.4. Inèrcia tipològica de l'arquitectura religiosa.
 - 3.5. El nou model de casa senyorial a la Rambla de Barcelona: palaus de la Virreina, Moja i Marc de Reus. Notes d'urbanisme.
 - 3.6. Aproximacions a "arquitectura academicista.
- IV. Escultura
 1. Escultura del segle XVI.
 - 1.1. Bartolomé Ordóñez i el cor de la catedral de Barcelona.
 - 1.2. El monument funerari d'importació.
 - 1.3. La difusió dels models renaixentistes: Damia Forment, Martí Díaz de Liatzasolo, Jeroni Xanxo.
 2. Escultura dels segles XVII i XVIII.
 - 2.1. El triomf de la talla: el retaule escultòric.
 - 2.2. Les graus nissagues: .Pujol, Rovira, Grau, Sunyer, Morató, Tramulles, Costa, Bonifac
 - 2.3. Escultors de transició: S. Gurri, D. Campeny.
- V. Pintura
 1. La pintura catalana post-huguetiana.
 2. Introducció de nous models: Aine Bru, Pedro Fernández.
 3. Els sistemes de treball: el taller, estampes i gravats.
 4. Polifonia estilística: Joan de Borgonya, Pera Mates, Pere Nuyes i E. Fernandes. Aires romanistes, de Pera Serafí a P. P. da Montalbergo i Isaac Hermes.
 5. Inèrcies i canvis abans de la Guerra dels Segadors: l'exemple de P. Cuquet.
 6. L'anomenada escala de Scala Dei: Bls Juncosa, M. Serra:
 7. La pintura decorativa, de P. Priu a F. Pla el Vigata.
 8. Tradició i innovació en l'obra d'Antoni Viladomat, F. Tramulles i Bls Muntanya.
 9. La fundació de l'Escola de Dibuix (1775). Els nous gèneres pictòrics.
 10. Els orígens d'una altra modernitat: Flaugier, Planella, Rigalt, Mayol.

BIBLIOGRAFIA

Obres generals

- AA. W: *L'epoca dels genis. Renaixement i Barroc*, catàleg d'exposició, Girona, 1988.
- AA. W: *El Barroc català, Actes de les jomades (Girona, 1987)*, Quaderns Crema, Barcelona, 1989..
- AINAUD DE LASARTE, J: "El Renacimiento, el Barroco y el Neoclásico", a *Cataluña*, Col. Por Tierras de España, Fundación J. March-ed. Noguer, Barcelona, 1978.
- GARRIGA I RIERA, J: *L'epoca del Renaixement*, s. XVI, Historia de l'Art Català, vol. IV, ed. 62, Barcelona, 1986.
- MARTINELL, C: *L'art català sota la unitat espanyola*, Canosa, Barcelona, 1933.
- MARTINELL, C. i altres: "L'Art Renaixentista i Barroc", *L'art català*, vol. II, Ayma, Barcelona, 1958.
- MARTINELL, C: *Arquitectura i escultura barroques a Catalunya*.). Monumenta Cataloniae, Alpha, Barcelona, 1959-1963
I El primer barroc (1600-1670).
II El barroc salomònic (1671-1730).
III El barroc acadèmic (1731-1810).
- PUIG, A: *Del Renaixement al Barroc*, Taber, Barcelona, 1970.
- RAFOLS I FONTANALS, J.F: *Entorn del nostre barroc* (1936), Labor, Barcelona, 1992.
- TRIADO, J.R: *L'epoca del Barroc*, s. XVII-XVIII, Història de l'Art Català, vol. V, ed. 62, Barcelona, 1984.

Arquitectura

- ALCOLEA, S: *El palau Moja. Una contribució destacada a l'arquitectura catalana del segle XVIII*, Generalitat de Catalunya, Barcelona, 1987.
- AL TÉS I AGUILÓ, F.X: *L'església nova de Montserrat (1560-1592-1992)*, Abadia de Montserrat, 1992.
- ARRANZ, M: *Mestres d'obres i fusters. La construcció a Barcelona en el segle XVIII*, Col·legi d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics, Barcelona, 1991.
- ARRANZ, M: *La menestralia de Barcelona al segle XVIII. Els gremis de la construcció*, AHCB-Proa, Barcelona, 2001.
- ARRANZ, M.-FUGUET, J: *El pala u Marc. Els March de Reus i el seu palau a la Rambla de Barcelona*, Generalitat de Catalunya, Barcelona, 1987.
- BASSEGODA, B: *La cava de Sant Ignasi*, Fundació Caixa de Manresa-Angle ed., 1994.
- CARBONELL, M: *L'Escola del Camp en l'arquitectura del segle XVI a Catalunya*, Institut Estudis Tarraconenses Ramon Berenguer IV, Tarragona, 1986.
- CARBONELL, M. i altres: *L'església de Sant Jaume d'Ulldemolins*, Ulldemolins, 1995.
- DOMENECH, G: *Els oficis de la construcció a Girona, 1419-1833*, IEG, Girona, 2001.
- GARCIA I FIGUERAS, M: *La fabrica de la nova església parroquial de Sant Joan Baptista de Valls. Construcció i estudi; arquitectònic*, Valls, 2001.
- LIAÑO, E: *La Prioral de Sant Pere de Reus. El último gótico ante la llegada del Renacimiento*, Institut Estudis Tarraconenses Ramon Berenguer IV, Tarragona, 1992.
- MARIA I SERRANO, M: *Renaixement i arquitectura religiosa. Catalunya 1563-1621*, UPC, Barcelona, 2002.
- MONTANER I MARTORELL, J. M: *La modernització de l'utilitatge mental de l'arquitectura a Catalunya (1714-1859)*, IEC, Barcelona, 1990
- MORA CASTELLA, J: *La construcció a Catalunya en el segle XVIII. La Universitat de Cervera cora a paradigma de l'arquitectura dels enginyers militars*, Guissona, 1997.
- PERELLO FERRER, AM: *L'arquitectura civil del segle XVII a Barcelona*, Abadia de Montserrat, 1996.
- RAFOLS I FONTANALS, J.F: *Arquitectura del Renacimiento español*, Seix Barral, Barcelona, 1929.
- RAFOLS I FONTANALS, J.F: *Pere Blay i l'arquitectura del Renaixement a Catalunya*, Associació d'Arquitectes de Catalunya, Barcelona, 1934.

- ROVIRA, J.M: *Renacimiento y arquitectura. El palacio de la Generalitat*, UPC, Barcelona, 1998.
- SERRA MASDEU, A: *L'església parroquial de Sant Martí de Vilallonga del Camp*, ACCE de Vilallonga-ed. Cossetimí, Val/s, 1998

Escultura

- BOSCH I BALLBONA, J: *Els tallers d'escultura al Bages del segle XVII*, Caixa de Manresa, Manresa, 1990.
- BOSCH I BALLBONA, J: "Pedro Vilar, Claudi Perret, Gaspar Bruel i el rerecor de la catedral de Barcelona", *Locus Amoenus*, 5 (2000-2001), 149-177.
- BOSCH J.-GARRIGA, J: *El retaule de la prioral de Sant Pere de Reus*, Reus, 1997.
- CARBONELL, M: "Bartolomé Ordóñez i el cor de la catedral de Barcelona", *Locus Amoenus*, 5 (2000-2001), 117-147.
- CORTADE, E: *Retables barroques en Roussillon*, Perpinya, 1973.
- DORICO, C: "El retaule majar de Sant Sever i la darrera estada de Pere Costa a Barcelona (1754-1757)", *Locus Amoenus*, 3 (1997), 341-363.
- GALOBART I SOLER, J: *Els retaules de Sant Joan i Santa Maria d'Oló (1607-1781)*, Centre Estudis del Bages, Manresa, 1996
- MADURELL MARIMON, J. M: "Escultores renacentistas en Cataluña", *Anales y Boletín de los Museos de Arte de Barcelona*, V, 1947, 205-339.
- MARTINELL, C: *Llibre de notes de Lluís Bonifac; i Massó*, Val/s, 1917.
- PEREZ SANTAMARIA, A: *Escultura barroca a Catalunya. Els taller s de Barcelona i Vi c (1680-1730 circa)*. Projectió a Girona, Lleida, 1988.
- PEREZ SANTAMARIA, A-VEHI, J: *El retaule de Cadaqués*, Portic, Barcelona, 2001.
- VILAMALA, J: *Cobra dels Pujol. Escultors de la Catalunya central (ss. XVIII-XIX)*, Farell ed., Sant Vicenç de Castellet, 2001.
- YEGUAS I GASSO, J: *L'escultor Damià Forment a Catalunya*, Universitat de Lleida, Lleida, 1999.
- YEGUAS I GASSO, J: "Sobre "escultor Martí Díez de Liatzasolo (ea. 1500-1583)", *Locus Amoenus*, 5 (2000-2001), 179-194

Pintura

- AINAUD DE LASARTE, J: *La pintura catalana. Del esplendor del gòtic al Barroco*, Skira-Carroggio, Barcelona, 1990.
- ALCOLEA, S: "La pintura en Barcelona durante el siglo XVIII", *Anales y Boletín de los Museos de Arte de Barcelona*, vol. XIV (1959-60) i XV (1961-1962).
- ALCOLEA, S: *Viladomat*, Museu Comarcal del Maresme-Museu Arxiu de Santa Maria, Mataró, 1990.
- BOSCH I BALLBONA, J: "Pintura del segle XVIII a la Seu de Girona: d'Antoni Viladomat i de les suggestions de la pintura barroca italiana", *Estudi General (Girona)*, 10 (1990), 141-166.
- BOSCH I BALLBONA, J-GARRIGA, J (com): *De Flandes a Itàlia. El canvi de model en la pintura catalana del segle XVI: el bisbat de Girona*, catàleg d'exposició, Girona, 1998.
- GARRIGA I RIERA, J: "Pietro Paolo da Montalbergo, pintor italià, ciutadà de Barcelona", *Miscel·lània en Homenatge a Joan Ainaud de Lasarte*, vol. 11, Barcelona, 1999.
- MATA, S: *Isaac Hermes Vermey. El pintor de l'escola del Camp*, Institut d'Estudis Tarraconenses Ramon Berenguer IV, Tarragona, 1992.
- M'RAMBELL, M: *La pintura del segle XVI a Vic i el taller dels Gascó*, Patronat d'Estudis Osonencs, Vic, 2002.
- RUIZ, F.-GALILEA, A (com): *La pintura gòtica hispanoflamenca. Bartolomé Bermejo i la seva època*, catàleg exposició, Barcelona, 2003.

